

pod č. 4337, 4956, 7452, 7548 bylo již vyloženo nejen, že se věřitel, který nabyt exekučního zástavního práva, nemůže dovolávat důvěry ve veřejné knihy, ale i že ustanovení § 469 obč. zák., že ke zrušení hypoteky nestačí pouhý zánik dluhu, nýbrž hypotekární statek zůstává tak dlouho zavázán, až jest dluh vymazán z pozemkové knihy, neplatí při exekučním zástavním právu. V té příčině se poukazuje zejména na rozhodnutí č. 12854 Sb. n. s., jehož se dovolává již napadené usnesení, které uvádí, že když zanikla exekučně zajištěná pohledávka tím, že vyšla při rozvrhu na prázdno, zaniklo i zástavní právo, a že ani postupník by se nemohl dovolávat důvěry v knihy veřejné, kdyby pohledávka nebyla vymazána; srovnej dále i rozhodnutí Sb. n. s. č. 14223. Zaniká-li však s takovou exekuční zajištěnou pohledávkou i zástavní právo, pak nemůže dlužník nakládati s hypotekou, která tu již není, a převést ji na jiného, jako je to možné u pohledávek vložených do knih se souhlasem vlastníka nemovitosti, při nichž zástavní právo trvá, dokud není vymazáno. Již z toho vyplývá, že vlastník nemůže nakládati s hypotekami zřízenými exekučně a tedy bez jeho souhlasu. V souzeném případě však pohledávka Spořitelny města R. 9.800 Kč, o kterou jde, byla vložena podle dotčeného platebního příkazu, tudíž exekuční cestou.

Nemohla proto povinná jako vydražitelka nakládati podle § 469 obč. zák. s exekučně vloženým zástavním právem, převod jeho jest tudíž neúčinný, nelze k němu při rozvrhu nejvyššího podání přihlížeti a je proto neúčinné také další zřízení nadzástavního práva pro pohledávku řečené spořitelny.

Čís. 16611.

Zásada nepřípustnosti užívání neúplného znění firmy platí pro jakékoliv její užívání, nejen pro uzavírání obchodů. Užívání neúplného znění firmy je neoprávněným užíváním firmy, které zavdává podnět k řízení dle čl. 26 obch. zák.

Firmy společenstva nelze užívat bez dodatku »zapsané společenstvo« s dodatkem podle povahy ručení »s neomezeným ručením« neb »s omezeným ručením«.

Nejde o nezákonnost (§ 46, odst. 2, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), nýbrž o právní posouzení, vyslovily-li nižší soudy, že nezkrácené firmy jest užívatí též na firemním štítu a inserátech.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1938, R II 574/37.)

Srov. rozh. č. 1688, 1845, 5273 Sb. n. s.

Rejstříkový soud oznámil usnesením ze dne 10. září 1937 Z. ú. ústavu v M. O., zapsanému společenstvu s ručením omezeným, že podle zprávy užívá dotčené společenstvo místo plného znění firmy jak

na firemním štítě, tak na tiskopisech, razítkách a v inserci jen zkráceného znění »Záložní úvěrní ústav v M. O.«, a vyzval je proto, aby se pod následky peněžitých trestů vyvarovalo neoprávněného zkráceného znění firmy, a to při veškerém svém podnikání a na svém firemním štítě, a to s tím, že závady jest nutno odstraniti ihned po doručení uvedeného usnesení, nejpozději však do 8 dnů. Na vyjádření uvedeného společenstva ze dne 16. září 1937 oznámil rejstříkový soud, že soud nemůže upustiti od příkazu, vysloveného usnesením ze dne 10. září 1937, hledíc na výslovné znění §§ 4, odst. 1, a 17, poslední věta, zák. ze dne 9. dubna 1873, č. 70 ř. z. a dále na čl. 26 obch. zák. a zejména se zřením na výslovné tvrzení družstva, že při inserci a na firemním štítě užívá toliko části své firmy, a to »Z... ú... ústav« (rozh. č. 1688 Sb. n. s., rozh. nejvyššího soudu ze dne 20. prosince 1933, č. j. R II 515/33, a rozh. vrchního soudu v Brně ze dne 12. února 1937, č. j. R III 43/37-27). Rekursní soud nevyhověl rekursu společenstva. Důvody: Rekurs není důvodný a poukazuje se na správné, stavu věci a zákonu vyhovující odůvodnění soudu první instance. K vývodům stížnosti se podotýká, že je sice správné, že ani obchodní zákon ani zákon o společenstvech neobsahují zvláštního ustanovení o znění firmy na firemním štítě a v insercích. Avšak předpisy čl. 15, 19, 21, 25 a 26 obch. zák., podle nichž má rejstříkový soud bdíti nad tím, aby byla do rejstříku zapsána firma správným zněním, byly by bezcenné, kdyby rejstříkový soud nemohl přidržeti účastníky, aby v obchodním styku užívali správného znění firmy a také označení firmy na firemním štítě a v insercích patří do obchodního styku. Neprávem se stěžovatelka odvolává na ustanovení § 87 zák. o společenstvech č. 70/1873 ř. z., neboť jak § 87, tak § 7 dotčeného zákona odkazují výslovně na ustanovení obchodního zákona. Dodatek, zdali jde o společenstvo s ručením omezeným, či neomezeným, jest zajiště velmi důležitý a zkrácením firmy vynecháním onoho dodatku by obecnost mohlo býti uvedeno v omyl. Není pochopitelného důvodu, proč se stěžovatelka vzpěčuje nařízení, aby užívala nezkráceného znění firmy, neboť tím není nijak dotčena ve svých právech. To, že i jiná společenstva užívají zkráceného znění firmy, nemůže býti rozhodující.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle § 4, odst. 1, společenstevního zákona musí míti každé společenstvo společenstevní firmu, která vedle této firmy musí míti označení »registrované - zapsané - společenstvo« a podle povahy ručení také dodatek »s neomezeným ručením« nebo »s omezeným ručením«.

Toto celé firemní znění jest jméno společenstva, pod nímž může uzavírat obchody a vystupovati jako právnická osoba ode dne zápisu do společenstevního rejstříku (§ 8 téhož zákona). Z účelu firmy individualisovati osobnost v obchodním styku a ze zákonných záruk, zabezpečujících tento účel, plyne, že má býti užíváno firmy tak, jak zní. Ze

zákonných předpisů čl. 15 až 27 obch. zák. vyplývá účel přísného práva firemního, podle něhož je stanovena ochrana nejen individuality obchodníkovy a jeho obchodních zájmů, nýbrž poskytnuta též ochrana široké veřejnosti (rozh. č. 5273 Sb. n. s.), a soudům rejstříkovým náleží bdíti nad přesným zachováváním předpisů firemních.

Bylo proti povinnosti soudu první stolice, aby zakročil proti stěžovateli, jakmile zvěděl, že užívá v obchodním styku znění firmy ve zkrácené formě, zejména bez dodatku »společenstvo s ručením omezeným«, ač tento dodatek je po zákonu nutnou náležitostí firmy společenstva; soud jednal tu v mezích zákona (čl. 26 obch. zák.).

Zásada o nepřipustnosti zkráceného užívání firmy platí nejen pro uzavírání obchodů, nýbrž i pro jakékoli její užívání, každá úchylka od věrného užívání znění firmy je neoprávněným užíváním, které zavdává podnět k řízení dle čl. 26 obch. zák. (rozh. č. 1688, 1845 Sb. n. s.).

Tento zákonný požadavek nemůže změnit ani stěžovatelem dovolávaná autonomie společenstva, poněvadž se společenstvo musí řídit společenstevní smlouvou, a ta se může odchylovati od ustanovení zákona jen v těch směrech, v kterých je to výslovně prohlášeno za přípustné (§ 11 společenstev. zák.); předpisy § 4 téhož zák. jsou rázu velícího a ani žádné právo obyčejové, na něž se stěžovatel odvolává, nemůže vyloučiti jejich platnost.

Pokud v té příčině odkazuje stěžovatel na rozhodnutí č. 10525 a 7056 Sb. n. s., přehlíží, že v případech tam řečených šlo o zvyklosti jako prostředek k výkladu vůle smluvců při smlouvách, v prvním případě při smlouvě špediční v otázce různých srážek, v druhém případě při smlouvě nájemní co do domovního úklidu, tedy vesměs o případy, jež se na souzený případ nehodí.

Pokud rekursní soud dospěl podle uvedených předpisů v napadeném usnesení k závěru, že nezkráceného znění firmy je užívati též na firemním štítu a v insercích, jež řadí do obchodního styku, jde tu o právní posouzení, které, byť nehovělo stěžovateli názoru, nelze nazvati nezákonným, poněvadž podle čl. V zák. č. 251/1934 a čl. I zák. č. 314/1936 Sb. z. a n. je nezákonným takové usnesení, které se přiči jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož na případ bylo užito. Nelze také přehlédnouti, že zkrácené znění na štítu »Záložní úvěrní ústav« vzbuzuje pochybnost, jakého druhu a jaké právní povahy je dotčený ústav.

Čís. 16612.

K odporovatelnosti podle § 2 č. 3 odp. ř. nestačí, že dlužník a uspokojený neb zajištěný věřitel vědí, že dlužník je dlužen ještě jinému věřiteli, jenž byl nadržováním předstížen, nýbrž se vyžaduje, aby předstížení bylo umožněno lstivým jednáním dlužníkovým, vykonaným ve vzájemném dorozumění s řečeným věřitelem (pletichami). Takovýmto